

prima instanță: G. Bivol
instanța de apel: N. Cernat,
A. Gavrilița, A. Pahopol

dosarul nr. 3ra-924/14

Î N C H E I E R E

24 iulie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul - Valeriu Doagă

Judecătorii - Vera Macinskaia, Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Ciornîi Valeri, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ciornîi Valeri împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la obligarea emiterii actului administrativ, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2014,

c o n s t a t ă

La data de 20 decembrie 2012 Ciornîi Valeri s-a adresat cu cererea de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la obligarea emiterii actului administrativ.

În motivarea acțiunii Ciornîi Valeri a invocat, că a activat în domeniul aviației civile a Republicii Moldova în mai multe funcții. De la data de 02 iulie 1965 (ordinul nr. 41/L din 02 iulie 1965) pînă la data de 20 august 1968 (ordinul nr. 75/1 din 12 august 1968), adică 3 ani 1 lună și 18 zile, a fost angajat în calitate de lăcătuș mecanic în cadrul Direcției Moldovenești a Aviației Civile. De la data de 01 martie 1971 (ordinul nr. 15/1 din 22 februarie 1971) pînă la data de 01 ianuarie 1976, adică 4 ani și 10 luni, a deținut funcția de aeromecanic (aerotehnician). De la data de 02 ianuarie 1976 (ordinul nr. 113/1 din 31 decembrie 1975 pînă la data de 27 martie 1980 (ordinul nr. 86/1 din 25 martie 1980) a lucrat în funcția de mecanic de bord (mecanic de zbor) la bordul avionului de model AN- 24.

Ciornîi Valeri indică, că în perioada anilor 1975 - 1979 a parcurs în calitate de mecanic de bord al avionului de model AN-24 un număr de 2505 ore de zbor (dintre care 803 ore de zbor pe timp de noapte), conform cărții de zbor eliberată pe numele acestuia la 01 februarie 1976 de către Direcția Moldovenească a Aviației Civile, în acest mod, funcția ocupată de către el - mecanic de bord al avionului AN-24, se include în lista funcțiilor care asigură personalului navigant dreptul la pensie pentru vechime în muncă, ultimul făcând parte din membrii echipajelor aeronavelor și ale altor aparate de zbor, conform Anexei nr. 1 la hotărârea Guvernului nr. 527 din 06 august 1992.

Ciornîi Valeri face referire la prevederile anexei nr. 3 la hotărârea Guvernului nr. 527 din 06 august 1992 care reglementează modul de calculare a vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei personalului navigant, după cum urmează: „1. La calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei personalului navigant se iau în calcul: a) fiecare 20 ore de zbor cu avioanele (în afară de zborul și lucrările prevăzute de sub punctele „b” - „d” ale prezentului punct) - drept o lună de vechime în muncă.

Consideră reclamantul că dispune de o vechime în muncă necesară pentru stabilirea pensiei personalului navigant în mărime de 10, 4 ani (2505 ore zbor/20 ore zbor= 125,25 luni vechime în muncă; 125,25 luni vechime în muncă /12 luni=10, 4375 ani vechime în muncă) și anume termenul de 10, 4 ani care însumează 10 ani și 3 luni urmează a fi calculat drept stagiu pentru perioada anilor 1975-1980 = 10 ani și 3 luni. De la data de 07 august 1996 (ordinul nr. 116/p din 01 august 1996) pînă la data de 26 iulie 1999 a activat în funcția de tehnician de aviație în serviciul ingineri aviație în domeniul deservirii operative și periodice a aeronavelor pe aerodrom în cadrul Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” = 2 ani 11 luni și 19 zile. De la data de 27 iulie 1999 (ordinul nr. 13 l/p din 27 iulie 1999) și pînă la data de 21 august 2002 a activat consecutiv în funcție de tehnician categoria I în cadrul serviciul - aerodrom, tehnician deservire utilaj în serviciul „Aeroport- service” și tehnician deservire la sol în serviciul transport special în cadrul Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” = 3 ani și 25 zile.

Ciornîi Valeri menționează, că a realizat în funcțiile respective (făcînd parte din categoria personalului tehnic aeronautic) un stagiu de cotizare în mărime de 24 ani 3 luni și 1 zile, deținînd totodată un stagiu general de cotizare de peste 30 ani. Conform art. 56 alin. (l) lit. c) din Legea RM nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat: „Se acordă pensie, cu condiția încetării activității în funcția respectivă, unor categorii de angajați din aviația civilă indiferent de subordonarea departamentală a întreprinderilor în care sînt încadrați: ... c) personalului de ingineri și tehnicieni la împlinirea vârstei de 55 de ani bărbații și 50 de ani femeile dacă au realizat un stagiu de cotizare în funcțiile respective de cel puțin 20 de ani bărbații și 15 ani femeile și un stagiu general de cotizare de cel puțin 25 de ani bărbații și 20 de ani femeile.

Reclamantul invocă, că la calcularea cuantumului pensiei pentru limită de vîrstă de către organul abilitat al CNAS nu s-au luat în considerație în mod nefondat perioadele sale de activitate în cadrul aviației civile și anume: perioadele de lucru de la data de 02 iulie 1965 și pînă la data de 20 august 1968 în care a activat în calitate de

lăcătuș mecanic în cadrul Direcției aviației civile a RM și de la data de 27 iulie 1999 pînă la data de 21 august 2002 în care a activat consecutiv în funcție de tehnician categoria I în cadrul serviciul aerodrom, tehnician deservire utilaj în serviciul „Aeroport-service” și tehnician deservire la sol în serviciul transport special în cadrul Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău”. Anexa nr. 2 la hotărîrea Guvernului nr. 527 din 06 august 1992 „Cu privire la aprobarea Listelor funcțiilor, care asigură personalului navigant și tehnic aeronautic dreptul la pensie pentru vechime în muncă, și a Modulului de calculare a vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei personalului navigant” include în lista funcțiilor, care asigură personalului tehnic aeronautic dreptul la pensie pentru vechime în muncă și funcțiile de tehnicieni (mecanici, motoristi) de aviație de toate profilurile. Astfel, rezultă cu certitudine că la calcularea cuantumului pensiei cet.

Menționează, că pîrîtul urma să ia în considerație perioada de lucru în calitate de lăcătuș mecanic (02 iulie 1965 – 20 august 1968), dar și perioadele de lucru în funcție de tehnician categoria I în cadrul serviciul aerodrom, tehnician deservire utilaj în serviciul „Aeroport-service” și tehnician deservire la sol în serviciul transport special în care petiționarul a activat fără întrerupere (27 iulie 1999 – 21 august 2002), funcțiile respective incluzându-se în lista funcțiilor care asigură personalului tehnic aeronautic dreptul la pensie pentru vechime în muncă.

În acest context este relevant certificatul nr. 377/02 din 10 februarie 2012 eliberat de către ÎS Compania Aeriană „Air Moldova”, care confirmă aflarea reclamantului în serviciu în cadrul Direcției Moldovenești a Aviației Civile în perioada anilor 1965 - 1980.

La fel, reclamantul menționează certificatul de precizare nr. 11/268 din 09 februarie 2012 emis de către ÎS „Aeroportul Internațional Chișinău”, prin care se confirmă faptul aflării lui în funcția de tehnician de aviație (în diverse servicii consecutive) în perioada anilor 1996 - 2002. La data de 05 noiembrie 2012 reclamantul s-a adresat către CNAS cu cererea prealabilă, prin care a solicitat revizuirea modului de calculare și modificarea cuantumului pensiei sale, cu includerea în stagiul vechimii în muncă a reclamantului a perioadei de lucru în calitate de lăcătuș mecanic (02 iulie 1965 – 20 august 1968), perioadele de lucru în funcție de tehnician categoria I în cadrul serviciul aerodrom, tehnician deservire utilaj în serviciul „Aeroport-service” și tehnician deservire la sol în serviciul transport special (27 iulie 1999 – 21 august 2002) și vechimea în muncă de 10, 2 ani calculată în baza celor 2454 ore de zbor la bordul AN-24 în anii 1975-1979. Prin scrisoarea nr. V-C-1659/12 din 03 decembrie 2012 CNAS a refuzat în satisfacerea cererii prealabile, motivând că reclamantul „nu confirmă stagiul de cotizare” prevăzut la art. 56 alin. (1) lit. c) din Legea RM nr. 156 din 14.10.1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat.

Consideră Ciornîi Valeri, că dispune de un stagiul de cotizare în funcțiile respective în mărime de 24 ani 3 luni și 1 zile și de un stagiul general de cotizare de peste 30 ani, astfel este cert dreptul său de a solicita obligarea pîrîtului de a recalcula și de a modifica cuantumul pensiei calculate, cu includerea în stagiul vechimii în muncă a perioadei de lucru în calitate de lăcătuș mecanic (02 iulie 1965 – 20 august 1968) în

cadrul Direcției Moldovenești a Aviației Civile, perioadele de lucru în funcție de tehnician categoria I în cadrul serviciul aerodrom, tehnician deservire utilaj în serviciul „Aeroport-service” și tehnician deservire la sol în serviciul transport special (27 iulie 1999 – 21 august 2002) în cadrul Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” și totodată calcularea pentru perioada anilor 1975-1980 a unui termen de 10, 4 ani care însumează 10 ani și 3 luni, calculat în baza celor 2505 ore de zbor la bordul AN-24 în anii 1975-1979.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 22 octombrie 2013 cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 25 martie 2014 a respins apelul declarat de Ciornîi Valeri, a menținut hotărîrea primei instanțe.

La data de 06 iunie 2014 Ciornîi Valeri a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2014, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanței, cu emiterea unei noi hotărîri prin care să fie admisă acțiunea.

În motivarea recursului Ciornîi Valeri a invocat, că la adoptarea hotărîrilor contestate nu s-a ținut cont de toate probele și circumstanțele pe care le-a prezentat pe cazul dat, nu s-a dat o apreciere justă actelor anexate și examinate în cadrul judecării pricinii, instanțele de judecată limitându-se doar la argumentele Casei Naționale de Asigurări Sociale.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursul declarat nu se încadrează în temeiurile prevăzute la normele de drept citate.

Argumentele invocate în recurs, precum că la adoptarea hotărârilor contestate nu s-a ținut cont de toate probele și circumstanțele pe care le-a prezentat pe cazul dat, nu s-a dat o apreciere justă actelor anexate și examinate în cadrul judecării pricinii, instanțele de judecată limitându-se doar pe argumentele Casei Naționale de Asigurări Sociale nu pot fi reținute, deoarece circumstanțele cauzei au fost determinate de instanțele de judecată și apreciate corect cu argumentări adecvate bazate pe normele de drept ce reglementează raportul juridic în litigiu.

Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

În recursul declarat nu se regăsește argumentul cu privire la încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Astfel, instanța de recurs notează că Ciornîi Valeri nu a invocat nici un argument în vederea ilegalității deciziei instanței de apel.

În acest sens, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că "... art.6 parag.1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a

unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (*cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25.02.1995, nr.26561/1995*)

Colegiul conchide, că din conținutul cererii de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de recurs.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ciornîi Valeri ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 432, art. 433, art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

Recursul declarat de Ciornîi Valeri se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Vera Macinskaia

Iurie Bejenaru